

SOCIALE TANDHEELKUNDE

SCHOOLTANDVERZORGING EN FLUORIDERING

Verschenen is het jaarverslag 1965/66 van de dienst voor schooltandverzorging in het district Tiel. Daaruit blijkt dat van de Tielse kinderen driekwart (74.4 %) over een „goed” gebit beschikt tegen een gemiddelde in de overige gemeenten (9), zonder fluoridering, van minder dan de helft (45.4 %). Het percentage kinderen met een „goed” gebit steeg in vergelijking met het voorafgegane schooljaar met 3 %.

Het hoogste percentage buiten Tiel was 79 (eenmaal), het laagste 32 en aan 12 scholen (van de 34) lager dan 40 %, zijnde meer dan een derde van de aangesloten scholen.

Het vullingsgetal in Tiel bedroeg 0.56 en is gedaald van 0.70 in het vorige schooljaar tot dit peil. In de overige gemeenten was dit gemiddelde 2.43 of wel ruim vier maal zo hoog.

Aan de tandheelkundige verzorging namen in Tiel 70.13 % van de schoolkinderen deel; buiten Tiel was dit 62.32 %.

P. H. Buisman

KLEUTERTANDVERZORGING ENSCHEDE-HAAKSBERGEN

Het rendement van de kleutergebitszorg

Om een inzicht te verkrijgen in het nuttig effect van de kleutergebitszorg heeft de dirigerend tandarts van de stichting Kleutertandverzorging Enschede-Haaksbergen, collega M. van der Nagel, in het rapport 1966 verslag gedaan van de statistische bevindingen aangaande een vergelijkend onderzoek van de gebitten van een aantal kleuterscholen. Het ging hierbij om drie groepen van nagenoeg gelijke omvang: kleuters die regelmatig in de kleutertandverzorging worden behandeld, daarnaast een groep die de eigen tandarts bezoekt en ten slotte een aantal kleuters dat alleen in geval van nood naar de tandarts wordt gebracht. In totaal werd de gebitstoestand van 775 kinderen opgenomen.

Wat het bestuur van de stichting wenste te weten betrof de vraag of er na zes jaar kleutertandverzorging een duidelijk waarneembaar en aantoonbaar verschil is te constateren tussen degenen die wèl en die niet regelmatig bij de dienst onderzocht en behandeld worden.

Uit het onderzoek bleek in de eerste plaats dat van die 775 vijfjarige kleuters 14 % een gaaf gebit zonder caviteiten en restauraties vertoonde.

De resultaten van het epidemiologische onderzoek zijn als volgt:

	aantal	d.	m.	f.	totaal	d.m.f.- index
Kleutertandverzorging	256	87	16	1023	1126	4.4
Gezinstandarts	267	456	96	557	1109	4.15
Geen tandarts	252	1241	158	34	1433	5.68

Per 100 kleuters bedroeg het d.m.f.-getal resp. 400, 208 en 13.5. Hieruit blijkt dat de gebitstoestand bij de kleuters van de verzorgingsdienst heel wat gunstiger is dan bij degenen voor wie bij de eigen tandarts heil wordt gezocht. De verhouding van d + m is bij de laatsten vijf maal zo ongunstig als bij de periodiek verzorgde kleuters. Bij de in het geheel niet verzorgden is de verhouding niet minder dan bijna 14 maal zo gebrekkig.

Uit de gegevens blijkt voorts dat het aantal caviteiten bij de meisjes iets geringer is dan bij de jongens, het gemiddelde aantal restauraties daarentegen iets groter. Ook de d.m.f.-index is voor de meisjes iets groter.

Het aantal aangetaste elementen is bij de verzorgde kleuter gemiddeld 0.34, bij de onverzorgde bijna 5.

Merkwaardig is dat zowel bij jongens als bij meisjes het aantal gecarieerde elementen in de bovenkaak geringer is dan in de onderkaak; ook ontbreken er minder. Als gevolg is het aantal gerestaureerde elementen in de onderkaak groter.

Het cariësproces verloopt veelal dusdanig snel dat een driemaandelijkse controle en behandeling geïndiceerd is. Snelle stuiting van het bederf is de enige redding.

Het onderzoek naar de hygiënische staat waarin de kleutergebitten verkeerden leverde als uitkomst op dat deze bij de regelmatig verzorgde kleuters in 85 % der gevallen als goed kon worden gekwalificeerd, in ruim 10 % als matig en in de (geringe) rest als slecht. Van de kleuters van de gezinstandarts was iets minder dan 55 % de mondhygiëne goed, van 20 % matig en van 24 % slecht.

Bij de onverzorgde kleuters was de hygiënische toestand van de mond in 11 % van de onderzochten goed, in 17½ % matig, daarentegen kon in ruim 70 % niet anders dan de kwalificatie slecht worden vastgesteld.

Rest nog te vermelden dat het aantal deelnemende kleuters met 344 is gestegen tot 3953; dit leidde tot een hoger vullingsgetal bij de twee- en driejarigen, dat gestegen is van 0.32 tot 0.37 bij de eersten en van 1.05 tot 1.43 bij de laatsten.

Een full time kleutertandarts kon worden aangetrokken.

De eerste groep kleuters waarmee 6½ jaar geleden voor het eerst met de verzorging van het melkgebit werd begonnen, zijn nu 8 en 9 jaar oud; de wisseling heeft zich bij hen grotendeels voltrokken zodat 549 kinderen kon-

den worden afgeschreven.

De conclusie kan dan ook luiden dat de georganiseerde kleutergebitsverzorging in Enschede haar bestaan alleszins rechtvaardigt zoals dat uit het statistisch resultaat tot uitdrukking is gekomen.

P. H. Buisman

SCHOOLTANDVERZORGING ENSCHEDE-HAAKSBERGEN

Aan het verslag over het schooljaar 1965/66 ontlene wij dat in de vier laagste klassen 9272 (80 %) van de kinderen aan de schooltandverzorging deelnamen en twee maal onderzocht en waar nodig werden behandeld. In 97 scholen geschiedde zulks met drie verplaatsbare installaties.

Het vullingsgetal bleef vrijwel constant, n.l. 1.06.

De leerlingen van de 5e en 6e klassen werden twee maal gecontroleerd (88.4 %) en zo nodig naar de eigen tandarts verwezen.

Bijna 60 % van de kinderen uit de eerste 4 klassen hadden een goed blijvend gebit, het vorige schooljaar was dit 61.3 %. Te ver gevorderde cariës werd geconstateerd bij 2.46 % van de onderzochte kinderen (v.j. 2.6 %). Door afwezigheid werden 2.48 % van de kinderen niet behandeld.

De kosten per kind bedroegen f 19,20.

De behandeling had betrekking op ruim één derde van het totale aantal van de lagere schoolbevolking.

P. H. Buisman